

Sluittijd

Sluittijd bepaalt hoe lang het licht op de sensor van de camera valt.

De sluitertijd is op de camera handmatig of automatisch in te stellen, wordt de sluitertijd mede bepaald door het diafragma, bij een kleiner diafragma hoort een langere sluitertijd. Is de sluitertijd te lang dan zal de foto overbelicht raken, is de tijd te kort dan is de foto onderbelicht. Net zoals het diafragma is ook de belichting instelbaar in stops waarbij elke stop tweemaal zoveel licht doorlaat. De meeste camera's hebben een vaste reeks sluitertijden: 8, 4, 2, 1, 1/2, 1/4, 1/8, 1/15, 1/30, 1/60, 1/125, 1/250, 1/500, 1/1000 seconde of instelling "B" (bulb).

De sluitertijd is één van de drie factoren waarmee de belichting van de foto bepaald wordt, maar is ook voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de bewegingsonscherpte. De tijd dat de sluiters open staat, hoe lang de belichtingstijd is, is afhankelijk van de filmgevoeligheid (ISO). Om een bewegend onderwerp goed bevroren vast te leggen is een sluitertijd van 2x de brandpuntsafstand aan te raden, bij 100 mm is een sluitertijd van 1/200 seconde.

Bij een langere sluitertijd is de kans groot dat bij bewegende onderwerpen als een waas op de foto komt. Voor bewegende onderwerpen zal daarom een kortere sluitertijd gekozen moeten worden. Als men uit de hand wilt fotograferen is een sluitertijd van 1/60 sec bij een 50 mm objectief de langste sluitertijd om bewegingsonscherpte te voorkomen.

Een langere sluitertijd is niet alleen belangrijk wanneer het aanwezige licht onvoldoende is maar kan ook voor creatieve effecten zorgen. Een lange sluitertijd kan bijvoorbeeld een mooi lichtspoor van auto- of fietslampen opleveren of kan een razende waterval of rivier een sluiereffect geven (Foto 1.1).

Als je IS of VR-lenzen (beeldstabilisatie) gebruikt, zet dan de beeldstabilisatie uit want dit systeem zorgt voor bewogen foto's als je een lange sluitertijd gebruikt, beeldstabilisatie veroorzaakt namelijk ongewenste trillingen.

Door bewegingsonscherpte bewust toe te passen kan je een foto het idee van snelheid mee geven. Als de juiste sluitertijd wordt gekozen dan is de achtergrond scherp en een bewegend onderwerp in de voorgrond, bijvoorbeeld een fiets of een auto onscherp. Hierdoor kan de foto een effect van beweging krijgen, of door de camera zelf mee te bewegen met het onderwerp in de voorgrond, hierdoor creëer je het effect dat de achtergrond onscherp is en de voorgrond scherp. Foto 1.2 is gemaakt met sluitertijd 1/125, door het meebewegen met de fietser is het onderwerp scherp en geeft de achtergrond een gevoel van actie/beweging.

Foto 1.1

Wat is een 'lange' en wat is een 'korte' sluitertijd?

1/500 sec = kort (geen statief nodig)

1/60 sec = gemiddeld (geen statief nodig)

1/2 sec = lang (gebruik een statief)

Foto 1.2